Geostanowiska

Obszar województwa śląskiego cechuje się wysokim stopniem **georóżnorodności**, czyli naturalnego zróżnicowania powierzchni Ziemi, obejmującego budowę geologiczną, rzeźbę terenu, gleby oraz wody podziemne i powierzchniowe. Przejawem georóżnorodności są **geostanowiska**, które są obiektami przyrody nieożywionej o walorach naukowych, poznawczych, edukacyjnych i estetycznych.

Na terenie województwa śląskiego wyznaczono 270 geostanowisk, zakwalifikowanych do ośmiu typów:

- formy akumulacji (Źródła pulsujące w dolinie Białki Lelowskiej) – 1 obiekt;
- formy denudacji (np. Góra Ostrężnik) – 103 obiekty;
- obiekty wodne (np. wywierzysko w Strzemieszycach) – 38 obiektów;
- pozostałości górnictwa (np. skansen „Królowa Luiza”) – 16 obiektów;
- naturalne odsłonięcia geologiczne (np. Skała Czarownic k. Hucisk) – 13 obiektów;
- sztuczne odsłonięcia geologiczne (np. kamieniołom w Kozach) – 51 obiektów;
- stanowiska paleontologiczne (np. glinianka w Lipiu Śląskim) – 5 obiektów;
- inne (np. głaz narzutowy w Łabędach) – 43 obiekty.

Geostanowiska nie stanowią osobnej formy ochrony prawnej. Nie posiadają więc zdefiniowanego zestawu działań ochronnych ani katalogu zakazów. Część geostanowisk położonych jest jednak na terenie istniejących form ochrony przyrody: 156 geostanowisk znajduje się na terenie obszarowych form ochrony przyrody, takich jak parki krajobrazowe, a 48 geostanowisk objętych jest tzw. obiektową (indywidualną) formą ochrony przyrody, jako m.in. pomniki przyrody.

Stan większości geostanowisk (236 obiektów) w województwie śląskim określany jest jako zadowalający. Pozostałe 34 obiekty wymagają prac zabezpieczających lub konserwacyjnych, aby uchronić je przed utratą walorów.

Rejestr geostanowisk prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). Dostępny jest pod adresem https://geologia.pgi.gov.pl/geostanowiska/.

"Czytaj więcej"

Dodana: 11 grudnia 2024 12:57 Zmodyfikowana: 22 stycznia 2025 12:48